

Leonardo da Vinci Partnerships Project
2013-1-IT1-LEO04-04216

НАСОКИ ЗА ОЦЕНКА НА УМЕНИЯТА

наръчник

Въведение

Инструментът за оценка на уменията е краен продукт на Проект " Оценка на уменията - хората с интелектуални затруднения на пазара на труда". Проектът е в партньорство по програма Учене през целия живот, секторна програма ЛЕОНАРДО ДА ВИНЧИ и беше финансиран от фонда на Европейската комисия. Проектът е насочен към обмен на знания и опит между партньорите за това как да се измерят възможностите на хората със затруднения в ученето при наемане на работа.

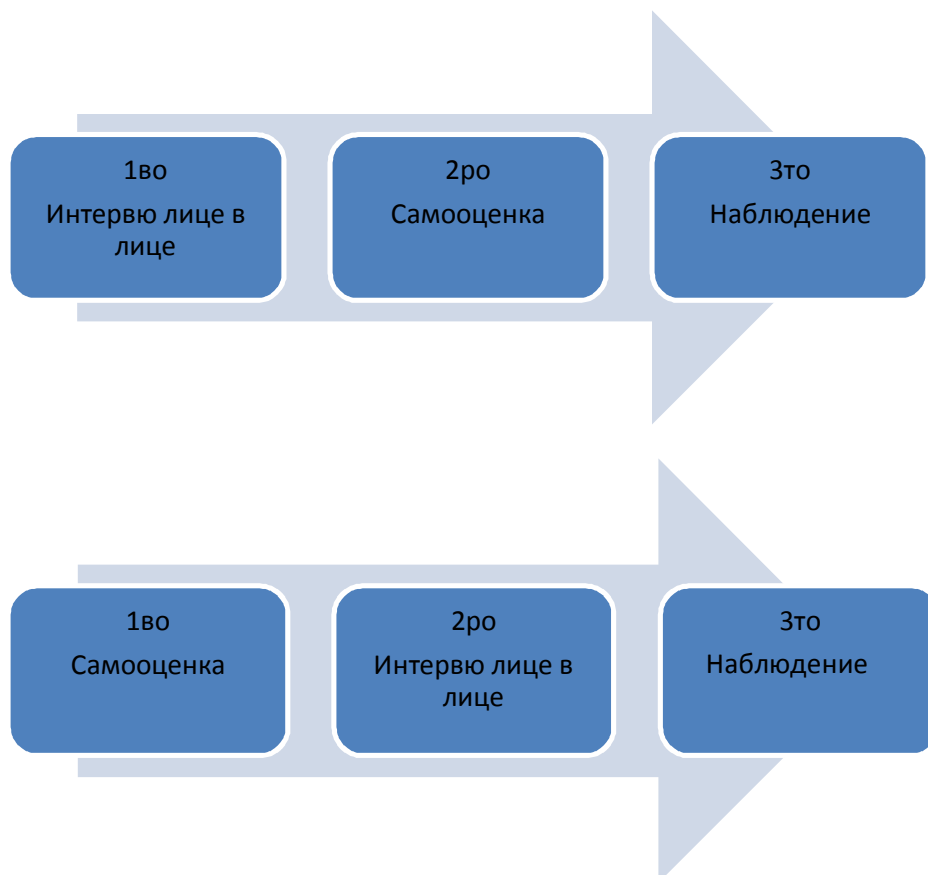
Инструментът има за цел да направи оценка на професионалните умения на хора с обучителни затруднения. Инструментът за оценка на уменията е с идея да се използва от всички страни участнички, въпреки че съществуват значителни различия в законодателството, наличните ресурси, обучението на персонала и специфика на пазара на труда. Впоследствие, рамката на инструмента е предназначена да функционира като адаптивна единица, която съдържа гъвкави компоненти, които могат да се комбинират, както и допълнителни подкомпоненти, които могат да бъдат включени, ако ресурсите позволяват. Инструментът е проектиран по такъв начин, че да се вземат предвид всички ограничения, съществуващи във всяка държава, с цел да се осигурят резултати, които са полезни и са валидни за участника и други свързани институции.

Инструментът се състои от три основни части:

1. САМООЦЕНКА
2. ОЦЕНКА ЛИЦЕ В ЛИЦЕ
3. ОЦЕНКА НА НАБЛЮДЕНИЕ

ОБЩИ НАЧАЛНИ БЕЛЕЖКИ:

Инструментът за проверка на уменията е проектиран по такъв начин, че да може да се използва във всички ситуации, което го прави гъвкав и интегративен. Инструментът е съставен от 3 различни основни компоненти, които са: Самооценка, Оценка Face to face и Оценка при наблюдение. Последователността тези три компонента може да се променя съобразно предпочитанията на оценителите.

Тестовите могат да бъдат преведени на родните езици на участниците и опростени. Това означава, че трудната лексика може да бъде заменена с по-прости и общи думи и в съответствие с нуждите на участниците, както и някои субтестове могат да бъдат адаптирани и опростени. Ако е необходима помощ, тя следва да се предостави при поискване. Това не трябва да влияе на окончателните резултати. И накрая времето за изпълнение следва да бъдат определено според вида на уврежданията на участниците.

1. (ОНЛАЙН) САМООЦЕНКА / ХОЛАНД ТЕСТ

(Онлайн) самооценката се разглежда като много важна за оценяване на някои умения на хора с обучителни затруднения и трудности, за да се определят техните професионални умения. Резултатите от самооценката могат да бъдат добра основа за оценката Face to face и оценка при наблюдението. Има много видове тестове за самооценяване, създадени досега. Партньорството също така дава списък на възможните безплатни / платени тестове и предлага списъка на интернет страницата на проекта. (Вижте ги на: <http://skillassessment.ceipes.org/>) (Skill проверка на знанията Tool_Test Materials_Holland Test)

Все пак ХОЛАНД ТЕСТ се посочва като най-ясен, последователен и валиден от партньорството. Той може да се използва както онлайн, така и на хартиен носител.

Най-предпочитан метод е онлайн с картини, тъй като е по-лесно да се прилага по отношение на по-обширно портфолио на участниците. В този вид ще се изисква превод на резултатите на родния език. И в хартиен формат преводът на въпросите и резултатите на родния език е задължителен. Правилата на изпитване и целите на теста могат да бъдат допълнително разяснени на участниците. Не се препоръчва ограничение на времето.

2. ОЦЕНКА Face to face

Втората част на инструмента за проверка на знанията и уменията е оценка лице в лице. В тази част директно взаимодействие с участниците се извършва от експерти и професионалисти. Експертите провеждат интервю с участниците, за да обхванат следните области; семейство и жилищно положение, здравен статус и медикаменти, готовност за работа, предпочитания за работна среда, предпочитания за работа, мотивация за работа, работни места, подходящи за участника, резюме на работа / професионални умения, бариери за наемане на работа, комуникационни умения, самочувствие / надеждност и независимост. Отворените въпроси могат също да бъдат включени. И за да няма никакви недоразумения, необходимата помощ трябва да бъде дадена от експертите, провеждащи интервюто. Езикът може да бъде опростен в зависимост от нивото на участника. Пример за въпросник на оценка Face to face е даден на интернет страницата на проекта. (Виж: <http://skillassessment.ceipes.org/>) (Skill проверка на знанията Tool_Test materials_Face-to face Assesment)

3. ОЦЕНКА при НАБЛЮДЕНИЕ

Заклучителната част на инструмента за проверка на знанията е оценката на наблюдението. Наблюдението е от значение, тъй като помага да се видят ясно реакциите на участника в различни ситуации. То е обобщение на възможности, способности и характеристики на участника. В тази част на участниците са възложени задачи и те са наблюдавани от експерти и професионалисти. Тъй като е важно, то трябва да се извършва внимателно, така че да се видят най-конкретните резултати. Областите, които покрива наблюдението са; комуникативни умения, самочувствие, независимост, задължения и желание за учене, способност за работа в екип, комуникационни умения, математическите умения и грамотността, самостоятелно управление, организацията на работа, подходящо работно поведение и т.н.

Има 3 примерни модули за тази цел на интернет страницата (<http://skillassessment.ceipes.org/>): (Skill Assesment Tool_Test Materials_Observation)

-Планиране на град

-Водна кула

-Създаване на собствено предприятие

Тези три модули са примери, които да се използват в инструмента за наблюдение. Накратко, участниците са снабдени с инструкции и материали. Задачата е представена и в определен срок от тях се очаква да я изпълнят. Наблюдателите имат шанс да видят как те използват своите умения, как реагират в различни ситуации, и как се ограничават. Модулите показват също гъвкавостта и различни задачи могат да бъдат използвани в различен контекст, за различни участници, организации, експерти и страни. Ограничението за време може да бъде променено според вида на уврежданията на участника.

Leonardo da Vinci Partnerships Project
2013-1-IT1-LEO04-04216

РЕЗУЛТАТИ

Примерен формуляр

1. СЕРТИФИКАТ ЗА УЧАСТИЕ

2. ХАРАКТЕРИСТИКА / ОПИСАНИЕ НА ЛИЧНОСТТА от Холанд тест

3. ОБЩИ УМЕНИЯ И СПОСОБНОСТИ (в т.ч. точност, умение за работа в екип, независимост)

4. ОБЛАСТИ ЗА РАЗВИТИЕ (в т.ч. поемане на отговорност, вземане на решения, управление на времето ...)

5. ПРЕДЛОЖЕНИ ПРОФЕСИИ (от Холанд тест и интервю лице в лице)

6. КРАТКО ОПИСАНИЕ НА ПРОФЕСИИТЕ

ТАБЛИЦА ЗА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ПОДКОМПОНЕНТИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ ОТ ВСЯКО ОЦЕНЯВАНЕ

ПОДКОМПОНЕНТ	ВИД НА ИЗМЕРВАНЕТО		
Предпочитания за професия	Холанд тест		
Отношение към видовете професии			
Препоръки за кариерни развитие			
Предпочитания за работа			
Професии, съответстващи на предпочитанията на участника			
Семейно и жилищно положение	Интервю		
Здравен статус и медикаменти			
Професионална концепция		Годност за работа	
		Предпочитания за работна среда	
		Предпочитания за работа	
		Мотивация за работа	
Професии, подходящи за участника			
Обобщение на работата/Професионални умения			
Бариери за работа (познавателни, социални или физически)			
Комуникативни умения <ul style="list-style-type: none"> • Говорене • Слушане • Четене/писане • Следване на инструкции • Общуване с другите 	Интервю и наблюдение		
Самоуважение/ увереност			
Независимост (Способност за планиране на времето и ежедневните задачи, способност за самостоятелно пътуване, грижа за себе си,...)			
Отговорност и желание за учене			
Способност за работа в екип	Мотивация за работа	Наблюдение	
	Мотивация, желание за учене		
	Социални умения		
Социални умения на работното място	Работа в екип		
	Социални умения на работното място		
Комуникативни умения	Наблюдение		
Броене и грамотност			
Самоорганизиране			Умения за самостоятелност
			Независимост/самостоятелност
Организация на работата			Управление на времето
			Планиране и организация
			Планиране, инициатива, организация
Подходящо работно поведение			Наблюдение
Комуникативни умения на работното място			
Справяне с промяна			
Следване на инструкции			
Самооценка на собственото представяне			

Leonardo da Vinci Partnerships Project
2013-1-IT1-LEO04-04216

УЧАСТВАЩИ СТРАНИ И ОРГАНИЗАЦИИ:

- CEIPES - Centro Internazionale per la Promozione dell'Educazione e lo Sviluppo (Италия),
- Çalışma ve İş kurumu Yozgat il Müdürlüğü (Турция),
- Aydincik Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü (Турция),
- Lernzentrum für Kinder, Eltern und Lehrerinnen (Австрия),
- Българска асоциация по дислексия- Русе (България),
- CEIPES Hungary (Унгария),
- Stowarzyszenie Przyjaciół I Wychowanków Zespołu Szkół nr 6 w Rybniku – DLA DOBRA ("For Good Association" - Полша),
- Institut Republike Slovenije za socialno varstvo (Словения),
- Q-Prints&Service(Германия),
- Handy Club Ostrava (Чехия),
- Stepping Stones NI (Северна Ирландия UK).